

надання моральної підтримки. У цьому досвіді було помічено, що молоді люди, у яких близькі люди частіше займалися спортом, мали вищий рівень фізичної активності. Молоді люди у віці 17–21 років с більш покладаються на друзів. Соціальна підтримка батьків і друзів була прямо, позитивно і достовірно пов'язана з рівнем фізичної активності серед студентів. Тобто чим частіше друзі та батьки підтримували, підбадьорювали, хвалили тощо, тим швидше у молодих людей підвищувався настрій та бажання займатися спортом.

Робимо висновок, що батьки та друзі мають соціальний вплив на фізичну активність студентів. Активні в спорті батьки та друзі, крім того, що є прикладом для наслідування, також зазвичай надають велику соціальну підтримку. Нарешті, велика підтримка з боку родичів і друзів була пов'язана з підвищеним рівнем самооцінки. Як наслідок, збільшувалося бажання займатися спортом з великою старанністю. Для підвищення інтересу до спорту студентів та стимулювання їх до фізичного навантаження, слід залучати батьків та друзів до занять фізичною культурою та спортом, до сприяння та створення можливостей для спільної практики, освіти щодо важливості їх соціальної підтримки для фізичної активності студентів та рекомендації щодо надання різних форм.

Література:

1. Сучасний стан фізичного виховання студентів у закладах вищої освіти під час війни в Україні = The current state of physical education of students in higher education institutions during the war in Ukraine / В. Бабаджанян, Н. Семаль, Н. Беседа, В. Фаріонов, О. Курій // Наука і техніка сьогодні. Серії: право, економіка, педагогіка, техніка, фізико-математичні науки. – Київ, 2023. – № 2 (16). – С. 167–176.

2. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення / Т. Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2010. – 246.

3. Стасюк Р. М. Проблеми та шляхи підвищення ефективності фізичного виховання ВНЗ / Р. М. Стасюк, І. Ф. Востоцкая, І. Л. Осипова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. праць / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2009. – №3. – С. 146-149.

УДК 811.111

**Орешко А.
Тішечкіна К.В.**

THE BASICS OF FORMATION AND MANAGEMENT OF AN INVESTMENT PORTFOLIO

У роботі розглядається процес формування та управління інвестиційним портфелем, який є важливою складовою фінансового планування. Описано основні етапи цього процесу, зокрема визначення мети інвестування, оцінка ризиків, диверсифікація активів, вибір інвестиційних інструментів та регулярне ребалансування портфеля. Також звернуто увагу на різні типи інвестиційних портфелів, такі як консервативний, агресивний, збалансований та спеціалізований, кожен з яких має свої переваги та рівень ризику. Акцентовано важливість постійного моніторингу та коригування портфеля для досягнення фінансових цілей та мінімізації потенційних ризиків в умовах змінюваного ринку.

Ключові слова: диверсифікація, ризики, доходність, стратегії інвестування, типи портфелів, фінансові цілі.

The paper examines the process of forming and managing an investment portfolio, which is an important component of financial planning. The main stages of this process are described, in particular, determining the investment goal, assessing risks, diversifying assets, choosing investment instruments and regularly rebalancing the portfolio. Attention is also paid to different types of

investment portfolios, such as conservative, aggressive, balanced and specialized, each of which has its own advantages and level of risk. It emphasizes the importance of constant monitoring and adjustment of the portfolio to achieve financial goals and minimize potential risks in a changing market.

Keywords: *diversification, risks, profitability, investment strategies, types of portfolios, financial goals.*

Investment portfolio is one of the key components of financial planning and capital management in a market economy. It is a set of financial assets, such as stocks, bonds, real estate, or other instruments, that an investor selects to achieve the optimal balance between risk and return. Proper portfolio formation and management help reduce risks, ensure stable income, and achieve financial goals.

An investment portfolio consists of assets owned by individuals or legal entities and is used to achieve specific financial objectives. The main tasks of a portfolio may include: capital accumulation – focused on maximizing asset value by a certain time; income generation – aimed at ensuring regular passive income from investments; savings preservation with minimal risk – designed to protect funds with minimal financial losses, where profitability is a secondary concern [1].

Investment goals determine the portfolio formation strategy. Capital protection is suitable for those who aim to preserve funds while avoiding risks. Capital growth focuses on high returns but involves significant fluctuations. Regular income ensures stable payments through dividends or bonds. Medium-term goals combine different approaches, considering investment horizons and risk levels. The choice of investment portfolio type depends on the defined goals, as each type has its own advantages and level of risk. Investment portfolio types include [2]:

1. Conservative portfolio – a portfolio focused on capital preservation and stable income. It minimizes risks, but its profitability is usually lower than the market average. Composition: stocks of stable companies, low-volatility funds, bonds, gold, and cash. A conservative portfolio is suitable for those who want to avoid significant financial fluctuations. It is a good choice for long-term investing when the priority is preserving funds rather than maximizing profits;

2. Aggressive portfolio – an option for investors willing to take risks for high returns. The main assets include stocks of fast-growing companies, startups, cryptocurrencies, and active investment funds. The profitability of such a portfolio is potentially higher than the market average, but it also comes with increased volatility. This portfolio is suitable for experienced investors with a high risk tolerance;

3. Balanced portfolio – a compromise between stability and potential growth. It combines elements of both conservative and aggressive strategies, allowing for risk reduction while maintaining stable returns. A balanced portfolio is ideal for investors who seek steady income but are not afraid of moderate risk. The key is to maintain a balance between different asset types, avoiding overexposure to either high-risk or overly conservative investments;

4. Specialized portfolio – involves concentrating investments in a specific industry. This could include stocks of companies in a particular economic sector or thematic investment funds. For example, one might invest solely in technology companies or healthcare enterprises. The risk level depends on the chosen sector: the tech industry is more volatile than, for instance, healthcare. Such a portfolio requires in-depth market analysis and continuous monitoring. It is suitable for investors who have expertise in a particular field and are willing to actively manage their investments.

Tetiana Yermolenko writes about how to start investing in Ukraine and build a personal investment portfolio. She highlights the key stages of this process that help achieve success in investing. How to start investing [3]:

Step 1: Define your investment goal. A clear goal is the foundation for successful investing. Determine whether you want to save for education, retirement, or other purposes. This will help maintain motivation and avoid impulsive decisions;

Step 2: Assess your risks. Understand how much you are willing to lose for the sake of high returns. High returns always come with high risks. If you are not ready to take risks, choose more stable assets;

Step 3: Diversify your assets. Spread your investments across different asset types. This helps reduce risks and increase the chances of stable income;

Step 4: Choose assets for investment. After assessing your goals and risks, select specific assets: stocks, bonds, real estate, cryptocurrencies, etc. Each asset has its own characteristics and risks;

Step 5: Rebalance your portfolio. Regularly review and adjust your portfolio to ensure it aligns with your strategy and goals. The market is constantly changing, so it is important to maintain the right asset allocation;

Step 6: Continuously monitor and adjust. The investment process does not stop. It is essential to track the market and adjust your portfolio based on changes in economic conditions and your personal circumstances.

Building and managing an investment portfolio is a key step in achieving financial goals. Important aspects include clearly defining your objectives, assessing risks, diversifying assets, and regularly adjusting the portfolio according to market changes. Properly applying these steps allows investors to reduce risks, maintain a stable income, and achieve desired results in a market economy.

References:

1. Інвестиційний портфель: що це, види та етапи створення | Inzhur. Inzhur. URL: <https://www.inzhur.reit/blog/investicijnij-portfel-shho-cze-vidi-ta-etapi-stvorennnya>
2. Інвестиційний портфель. logo_hugs. URL: <https://hugs.ua/blog/investment-portfolio/>.
3. Єрмоленко Т. Як зібрати інвестиційний портфель в Україні – Інструкція для початківців – Delo.ua. Останні новини України та світу онлайн – delo.ua. URL: <https://delo.ua/finance/yak-zibrati-investicijnij-portfel-v-ukrayini-433107/>.

УДК 811.111

**Петров А.А.
Матвєєва А.Л.**

BIOENERGY IN UKRAINE (БІОЕНЕРГЕТИКА В УКРАЇНІ)

У статті подана інформація про біоенергетику в Україні як вона розвивалася. Чому саме вона може покращити життя наших фермерів і не тільки. Перспективи її розвитку на рівні інших альтернативних джерел енергії. А також сучасні проблеми та перспективи використання біоенергетики в Україні. І чому саме біоенергетика може покращити життя агро-промислового комплексу України.

The article presents information regarding the evolution of bioenergy in Ukraine. What enables you to enhance the lives of our farmers and beyond? Prospects for its advancement are comparable to other alternative energy sources. Current challenges and future potential for the advancement of bioenergy in Ukraine. And why Ukraine's industrial and agricultural complex may benefit from bioenergy itself.

Bioenergy is a branch of energy production based on the use of biofuels derived from biomass. Biomass refers to biologically renewable organic substances that undergo biological decomposition, including agricultural (crop and livestock) waste, forestry residues, and waste from industries technologically linked to forestry, as well as the organic fraction of industrial and municipal waste.